

Nguyễn Ngọc Tư

Hết Nói

Bỗng tưởng tượng ra một ngày nào đó với biển hiệu “trị hết nói” ta trở thành một lương y danh tiếng. Dù ở nơi hẻo lánh xa xôi nào đó, dù đèo thẳm rừng sâu, dù cách sông cách núi người đời vẫn tìm đến rần rần. Chưa biết ta – bà lão thầy thuốc giỏi giang cỡ nào, nhưng hẳn rất đặc biệt, khi chẳng làm gì hết mà người “hết nói” bỗng dưng chạy lại, kể lể dông dài tôi cảm thấy sao, tôi đau như thế nào.

Họ, là những người không muốn nói dù vẫn còn khả năng nói (bằng chứng là đang... nói). Và khi nhận ra điều đó thật bất thường, họ tìm đến ta. Thí dụ như cô gái kia, cô ngồi trước mặt ta với vẻ hoang mang, cô nói ngộ lắm thầy ơi, tự nhiên em cảm thấy ngôn từ là một cái gì rất nặng nề, rời rạc, nên không đủ sức kết lại bằng câu thốt lên bằng lời. Em hay chui vào quán vắng (nên quán nào mà có cô ở đó chắc chắn là... ế), ngồi một mình, yêu cầu nghe nhạc không lời, trong cái nhìn dè dặt của cô tiếp viên, “bộ nhỏ này làm... thơ hay sao mà thấy... kỳ kỳ”. Nhiều khi em cũng ngại, ở một xã hội đám đông, đi cà phê một mình, không laptop, chỉ nhìn ra cửa sổ, nghĩ là bạn không bình thường, nhưng em không biết tìm đâu một người thích hợp để cùng ngồi với nhau, như những con chù ụ.

Thầy cười, vì cô không nhận biết được đó thôi, đang có nhiều người hết nói sống quanh cô. Chỉ vì biểu hiện không giống nhau. Có người nói mãi một câu câu sắp gãy, ngồi trường sắp đổ, con đường xuống cấp, một hố rác giữa thành phố... Sở dĩ phải nói mãi vì những chuyện đó còn mãi. Bây giờ, tiếng

nói của anh ta đã trở thành tiếng khóc cho nhiệt huyết bị chôn vùi, cho một niềm tuyệt vọng, cho sự đổ vỡ niềm tin. Lại có một dạng hết nói khác, là không nói những gì mình nghĩ mà nói những gì người khác thích nghe, nên ngôn từ khẩu hiệu tươi rói trên môi nhưng lòng ráo hoảnh, chính họ cũng chẳng hay mình đã ‘hết nói’, vì lời ấy ai đó vào gắn lên đầu lưỡi họ, chứ có phải của họ đâu.

Bản thân việc hết nói, là một nỗi đau. Bỗng dưng người ta không thể bày tỏ tình cảm của mình bằng lời nói nữa, bỗng dưng việc thốt ra ngôn ngữ không còn là niềm vui như chim kia hót, như mèo kia kêu, như dế kia gáy, hỏi sao không buồn? Nhưng suốt một thời gian dài, cô gái không cảm nhận được điều đó, cô vẫn giao tiếp với thế giới bằng mắt, bằng các ngón tay gõ trên bàn phím, bằng cái ngón cái đưa tin trên điện thoại. Cô cũng chẳng cô đơn lắm. Rồi cô nhưng thật sự muốn mình nói trở lại, khi bắt đầu viết blog cho con. Trời ơi, sao mình lại thể hiện yêu thương trên không gian mạng xa lạ này, trong khi hằng ngày mình trò chuyện với đứa trẻ một hồi một muốn đứt hơi, đâu rồi trù mền nói cười?

Đó là những thứ mà cô luôn tìm được ở ba mẹ mình, những thứ làm thời thơ ấu của cô thành quãng đẹp nhất, thần tiên nhất. Cô gái muốn mình lại cất tiếng nói, với tất cả sự hào hứng và trù mền, vì con, và vì mẹ cô. Một bà mẹ muộn phiền từ ngày con mình bỗng dưng thôi lú lo, ít nói hẳn đi, luôn tránh khi nhà có tiệc tùng khách khứa, nó phân trần, “con mà ngồi chằm dằm trước mặt người ta thì kỳ cục lắm. Thôi.” Con mẹ rất ít bạn bè, chừng vài ba đứa, cũng im im như nó. Cũng chỉ tươi tỉnh, linh động khi ngồi trước màn hình máy tính, đôi lúc chúng phì cười, đôi lúc chúng hớn hở, đôi lúc chúng buồn. Bà lên xem, chẳng ai trong đó, nhưng kiến thức thì có, đầy ắp, đủ thứ

trên đời. Bà mẹ cảm giác, dường như đứa nhỏ quen giao tiếp theo kiểu đơn tuyến như vậy, nó không nói nữa. Chùng đó tri thức, nó thấy mình đã quá lớn để ngã vào lòng bà than thở, mẹ ơi, con buồn quá; hay, mẹ ơi, nếu thằng bạn học nắm tay con có phải là nó thích con không? Mẹ ơi...

Bà cảm thấy mát mát một phần thiên chức làm mẹ là lắng nghe con và chia sẻ, bảo bọc con. Bà sợ nó không hòa nhập được với xã hội đám đông, xã hội giao đãi, ở đó chỉ ngôn từ mới ve vuốt được nhau, thật lòng hay không không quan trọng. Bà tội nghiệp cho thằng nhỏ lấy con bà làm vợ, chắc là chưa bao giờ được nghe ba tiếng “em yêu anh”.

Nhưng phương thuốc “hết nói” của ta không còn ý nghĩa gì nữa khi bà mẹ biết được con mình ra đời bị người ta xiên những lời đau vào xuyên da thịt thấu tận tim. Con mình bị lạc lõng giữa một đám đông thích nhậu hơn là sống. Con mình bị cười cợt khi nói lên điều thật lòng nó nghĩ (nhưng đám đông không nghĩ). Con mình cũng từng nói về những bất công, những trái ngang của cuộc đời nhưng tiếng nói mỗi mòn đã trở thành tiếng khóc.

Nếu là mình, gặp bao nhiêu chuyện đó, mình cũng hết nói, bà mẹ tàn nhẫn, sao mình không đón nhận tình yêu của con bằng mắt, bằng nét mặt, bằng sâu thẳm tận đáy lòng? Có ai hết nói đâu, có ai muốn câm lặng đâu, chỉ là họ đang nói, đang đấu tranh theo cách của họ. Nên gặp lão bà trong miền Tưởng về, những người “hết nói” tiếp tục “chán nói”, có sao đâu, như cô gái kia, nếu không thể thủ thỉ chuyện này chuyện nọ với con, cô sẽ ôm ghì nó nhiều hơn, sẽ lắng nghe nó nói nhiều hơn, sẽ cười, nhìn nó nhiều hơn...

Chỉ sợ bao nhiêu đó vẫn chưa đủ, thì cô gái không biết phải tìm thuốc nói

(theo kiểu thông thường) ở phương nào? Bởi vị lương y này cũng đang “hết nói”, cũng bị “mất lửa” nên mới buồn tình bày trò lường gạt đây nè...